

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL ČEKIJOS RESPUBLIKOS ĮMONĖS „GARANTRANS“ S. R. O. SKUNDO**

2020 m. spalio d. Nr. S- (7-168/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narės, pavaduojančios Komisijos pirmininką Rasos Stravinskaitės, narių Evaldo Raistensio, A. T., Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), išnagrinėjo Čekijos Respublikos įmonės „Garantrans“ s. r. o. (toliau – Pareiškėja) atstovo SIA „Ami M. T.“ (toliau – Atstovas) 2020-08-12 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Muitinės departamentas, centrinis mokesčių administratorius) 2020-07-15 sprendimo Nr. 1A-120 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Atsakovo atstovas U. M. ir Pareiškėjo atstovas H. T. dalyvavo 2020-09-22 Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu. Posėdyje taip pat dalyvavo vertėjas T. Y..

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas nesutinka su Muitinės departamento Sprendimu ir laikosi nuomonės, kad Muitinės departamentas Sprendimą priėmė neišsiaiškinęs visų nusikalstamosios veikos atlikimo aplinkybių. Pareiškėjos nuomone, Muitinės departamentas turėtų kreiptis į Latvijos Respublikos institucijas, kurios atlieka ikiteisminį tyrimą ir įsitikinti, kad prekės, kurias sulaukė Latvijos Respublikos muitininkai ir kurios yra išvardytos 2019 m. gruodžio 23 d. Kratos protokole, yra tos pačios prekės, kurios buvo deklaruotos 2019-12-19 tranzitinėje deklaracijoje T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1 (2019-12-19).

Pareiškėja, remdamasi 2015-11-24 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklių (toliau – Įgyvendinimo reglamentas) 312 straipsnio 1 dalimi, nurodo, kad galima remtis šiame straipsnyje nustatytais Sąjungos tranzitinės procedūros užbaigimo alternatyviais įrodymais ir prašo susisiekti su Latvijos Respublikos muitinės institucijomis tam, kad būtų ištirtos naujai atsiradusios aplinkybės, nustatytos tyrimo dėl galimos kontrabandos fakto metu. Pareiškėja prašo panaikinti Muitinės departamento Sprendimą.

Muitinės departamentas Sprendime nurodė, kad Čekijos Respublikos įmonė „Garantrans“ s. r. o. Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) Žirmūnų krovinių poste 2019-12-19 įformino tranzito procedūrą pagal lydintį į dokumentą T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1, kuriuo buvo deklaruota prekė – degtinė. Paskirties muitinės įstaiga – Latvijos Respublikos muitinės postas „Škirotavas MKP“ (LV000207). Tranzito procedūros vykdytojas – Pareiškėja. Prekių vežėjas – UAB "B1" Tranzito procedūros užbaigimo terminas – 2019-12-29.

Muitinės departamentas nurodė, kad 2020-12-23 Muitinės mobiliosios grupės pareigūnai atliko transporto priemonės, valst. Nr. (duomenys neskelbtini)BV363, tikrinimą. Muitinės pareigūnai, nuėmę plombą, nustatė, kad deklaruoto krovinio, nurodyto tranzito deklaracijoje T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1 (2019-12-19), transporto priemonėje nėra.

Vilniaus TM 2020-01-07 raštu Nr. (8.1/03)-2V-1652 kreipėsi į vežėją UAB "B1" prašydama paaiškinti krovinio gabenimo aplinkybes. Vežėjas 2020-02-05 raštu informavo, jog gabenimo metu sugedo transporto priemonė, todėl krovinyms buvo perkrautas į kitą transporto priemonę, valst. Nr. HR 1122. Po prekių perkrovimo minėta transporto priemonė kartu su kroviniu buvo sulaikyta Latvijos Respublikos pareigūnų.

Vietos mokesčių administratorius, atlikdamas tyrimą, išsiuntė Latvijos Respublikos muitinei pranešimą apie skolos išieškojimą ir už skolos išieškojimą atsakingos institucijos nustatymą. Latvijos Respublikos muitinė grąžino minėtą informacinį pranešimą bei nurodė, jog ji nėra atsakinga už skolos išieškojimą, nes nėra jokių įrodymų, kad prekės, sulaikytos Latvijos Respublikos pareigūnų bei išvardintos Kratos protokole (2019-12-23), yra tos pačios prekės, kurios buvo deklaruotos tranzito deklaracijoje TI Nr. 19LTVR400016F9A0E1 (2019-12-19).

Muitinės departamentas konstatavo, kad remiantis pirmiau minėtu Latvijos Respublikos muitinės atsakymu bei vadovaujantis 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 87 straipsnio 2 dalimi, Vilniaus TM 2020-04-14 sprendime Nr. 18KP-03-272 nurodoma, kad skola muitinei atsirado toje vietoje, kurioje prekėms buvo įforminta tranzito procedūra, t. y. Lietuvos Respublikoje, todėl už skolos muitinei išieškojimą yra atsakinga Vilniaus TM.

Vilniaus TM 2020 m. balandžio 14 d. sprendime Nr. 18KP-03-272 konstatavo, jog, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 215 straipsnio 2 dalimi, tranzito procedūra laikytina neužbaigta, nes procedūros vykdytojas bei UAB "B1" nesilaikė Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 1 bei 3 dalyje nustatytos prievolės pristatyti prekės į paskirties įstaigą. Tokiu būdu, kaip tai numato Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 1 dalis, atsirado skola muitinei.

Muitinės departamentas nurodė, kad Vilniaus TM minėtu sprendimu įregistravo mokesinę nepriemoką – 22256 Eur importo pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) bei 91453 Eur akcizo. Pareiškėjai bei UAB "B1" už nustatytą pažeidimą skirta 30 proc. dydžio bauda – 34113 Eur, taip pat, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 96 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 97 straipsnio 2 dalimi, minėtiems solidariems skolininkams apskaičiuota 3821 Eur delspinigių už laiku nesumokėtą PVM.

Dėl tranzito procedūros įforminimo bei skolininko nustatymo

Muitinės departamentas nurodė, kad vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnio 2 dalimi, pateikdamas muitinei muitinės deklaraciją, laikinojo saugojimo deklaraciją, įvežimo bendrąją deklaraciją, išvežimo bendrąją deklaraciją, reeksporto deklaraciją ar pranešimą apie reeksportą arba prašymą išduoti leidimą ar priimti kitą sprendimą, atitinkamas asmuo prisiima atsakomybę už visus toliau išvardytus atvejus: a) deklaracijoje, pranešime arba prašyme pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą; b) visų deklaraciją, pranešimą arba prašymą papildančių dokumentų autentiškumą, tikslumą ir galiojimą; c) kai taikytina – visų pareigų, susijusių su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu konkrečioms prekėms arba su operacijomis, kurias leista atlikti, vykdymą.

Muitinės departamentas nurodė, kad Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio, reglamentuojančio Sąjungos tranzito procedūros vykdytojo, prekių vežėjo bei siuntėjo pareigas, 1 dalis nustato, kad Sąjungos tranzito procedūros vykdytojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių (a punktas); už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi (b punktas). Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Nurodytojo straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad prekių vežėjas arba siuntėjas, kuris priima prekes žinodamas, kad jos gabenamos taikant Sąjungos tranzito procedūrą, taip pat atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių.

Muitinės departamentas pažymėjo, kad skolos atsiradimo momentas, kaip numato Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 2 dalies a punktas, laikytina data, kai neįvykdoma arba nustojama vykdyti pareiga, kurios nevykdymas nulemia skolos muitinei atsiradimą.

Muitinės departamentas akcentavo, jog šioje mokesstinėje byloje nėra ginčo dėl esminės aplinkybės, jog prekės, deklaruotos tranzito deklaracijoje TI Nr. 19LTVR400016F9A0E1 (2019-12-19), į paskirties muitinės įstaigą pristatytos nebuvo. Taip pat pabrėžtina, kad Muitinės departamentas neturi pagrindo netikėti kompetentingos institucijos – Latvijos Respublikos muitinės pateikta informacija, jog šios valstybės muitinės pareigūnų sulaikytas prekes, išvardintas Kratos protokole (2019-12-23), nėra galimybės sutapatinti su prekėmis, nurodytomis tranzito deklaracijoje TI Nr. 19LTVR400016F9A0E1 (2019-12-19).

Muitinės departamentas konstatavo, jog Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalyje numatytų alternatyvių Sąjungos tranzito procedūros užbaigimo įrodymų, leidžiančių teigti apie ginčo prekių pateikimą Europos Sąjungos ar trečiosios valstybės muitinei, nebuvo gauta. Pareiškėjos argumentai, jog ginčo prekės buvo sulaikytos Latvijos Respublikoje, neatitinka tikrovės, nes, kaip matyti iš minėtos valstybės muitinės pateikto atsakymo, galimybės patvirtinti ginčo prekių tapatumą su sulaikytomis prekėmis nėra. Tokiu būdu, preziumuotina, jog ginčo prekių buvimo vieta nėra žinoma, tuo pačiu, laikytina, jog nagrinėjamo ginčo atveju nėra pagrindo taikyti Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkto normą, numatančią skolos muitinei išnykimą kai importo arba eksporto maitu apmokestinamos prekės konfiskuojamos arba kai jos sulaikomos ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos.

Muitinės departamentas, remdamasis MAĮ 67 straipsniu, konstatavo, jog vietos mokesčių administratorius skundžiamame sprendime detaliam aprašė teisinės bei faktinės aplinkybes, susijusias su importo mokesčių apskaičiavimu. Pareiškėja savo skunde jokių argumentų dėl ginčo prekių muitinės vertės nustatymo bei įregistruotos skolos apskaičiavimo teisingumo nepateikia, todėl Muitinės departamentas, nagrinėdamas skundą, dėl pirmiau paminėtų aplinkybių nepasisako ir jų teisingumo netikrina.

Muitinės departamentas, įvertinęs skundžiamame sprendime išdėstytas faktines aplinkybes bei nurodytą teisinį pagrindą, konstatavo, kad ginčo tranzito procedūra nebuvo tinkamai užbaigta. Skundžiamame sprendime buvo išsamiai aprašyti skolos muitinei atsiradimo pagrindai, taip pat tranzito procedūros vykdytojo bei ginčo prekių vežėjo pareigos ir atsakomybė. Pareiškėjos teiginiai, jog prekių praradimas įvyko dėl prekių vežėjo bei prekių siuntėjo galimai nusikalstamų veiksmų, nepaneigia Pareiškėjos, kaip tranzito procedūros vykdytojo, pareigos pristatyti prekes į paskirties muitinės įstaigą.

Muitinės departamentas nurodė, kad tranzito procedūros vykdytojo atsakomybė yra preziumuojama, t. y. procedūros įvykdymo aspektu nėra svarbu tai, kas neįvykdė ar kitaip nesilaikė atitinkamų Sąjungos muitinės kodekse bei kituose aktuose išdėstytų reikalavimų, ir, tuo pačiu, tinkamam procedūros įvykdymui neturi įtakos tai, kas (procedūros vykdytojas ar jo įgaliotas asmuo) atliko reikiamus veiksmus.

Dėl trečiųjų asmenų pripažinimo skolininkais

Muitinės departamentas, pasisakydamas dėl prekių siuntėjo – UAB "A1" mokesstinės atsakomybės, taip pat dėl šio asmens galimai neteisėtų ar nusikalstamų veiksmų, pažymi, kad būtent procedūros vykdytojas, kaip Sąjungos tranzito procedūrą vykdomasis asmuo, yra atsakingas už skolą muitinei, kuri atsirado dėl šios procedūros nuostatų nesilaikymo.

Muitinės departamentas nurodė, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2013-03-22 nutartimi adm. byloje Nr. A-261-453/2013, išnagrinėjęs panašų faktinį bei teisinį aplinkybėmis ginčą, pasisakė, jog kitų asmenų nusikalstami veiksmai, kurie sukėlė arba galėjo sukelti mokesčių teisinių santykių subjektui mokesčių prievolių atsiradimą, mokesčių įstatymų taikymo prasme nėra reikšmingi, nes šie asmenys nėra atitinkamų mokesčių teisinių santykių subjektai ir jie savo nusikalstamais veiksmais padarė žalą ne valstybės biudžetui, o įmonei, kuriai tenka pareiga vykdyti dėl nusikalstamų veiksmų atsiradusią mokesčių prievolę. Šie tokių asmenų veiksmai mokesčių teisinių santykių subjektui (mokesčio mokėtojui) galėtų sudaryti prielaidas reikalauti iš šių asmenų atlyginti žalą remiantis Civilinio

kodekso normomis arba šie asmenys galėtų atsiradusias įmonei mokesčines nepriemokas sumokėti valstybės biudžetui už šią įmonę MAĮ 83 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka (Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) 2008 m. balandžio 3 d. sprendimas byloje Nr. C-230/06, p. 44, 48-51; LVAT 2008 m. vasario 19 d. nutartis adm. byloje Nr. A-438-59/2008, 2009 m. balandžio 16 d. nutartis adm. byloje Nr. A-556-521/2009 ir kt).

Muitinės departamentas nurodė, kad pareiga mokėti mokesčius, atleidimo nuo jų pagrindai bei su tuo susiję klausimai yra reguliuojami mokesčių teisės aktais, todėl baudžiamosios atsakomybės klausimus reglamentuojantys įstatymai šiuo atveju netaikytini ir netrukdo spręsti mokesčinius klausimus. Pareiga mokėti mokesčius atsiranda pagal mokesčių įstatymus, o ikiteisminio tyrimo vykdymo faktas, siekiant nustatyti galimus neteisėtų veikų vykdytojus, nelaikytinas priežastimi, kuri koku nors būdu šalintų ar įtakotų procedūros vykdytojo atsakomybę.

Muitinės departamentas nurodė, kad ESTT 2017-05-18 sprendime byloje Nr. C-154/16, sprenddamas klausimą, ar Bendrijos muitinės kodekso 96 straipsnio 1 dalies a punktas ir 2 dalis, 204 straipsnio 1 dalies a punktas ir 3 dalis bei 213 straipsnis (šios teisės normos reglamentavo tranzito procedūros vykdytojo, prekių vežėjo ir siuntėjo atsakomybę, importo skolos muitinei atsiradimo momentą, skolininko nustatymo taisyklės, solidarią skolininkų atsakomybę, galiojo iki Sąjungos muitinės kodekso įsigaliojimo ir iš esmės buvo tapačios dabar galiojančioms šiam ginčui aktualioms nuostatoms) turi būti aiškinami taip, kad valstybės narės muitinė turi pareigą pripažinti solidariai atsakingu vežėją, kuris lygiagrečiai su tranzito procedūros vykdytoju turi būti laikomas privalančiu sumokėti skolą muitinei, pažymėjo, kad Bendrijos muitinės kodekso 213 straipsnyje įtvirtintas solidarumo principas tos pačios skolos muitinei skolininkų daugėto atveju, tačiau nei šiame kodekse, nei jo įgyvendinimo nuostatose nenumatyta konkretnės taisyklės dėl šio solidarumo įgyvendinimo.

Muitinės departamentas pažymėjo, kad iš paties solidariosios atsakomybės pobūdžio išplaukia, kad kiekvienas skolininkas atsako už visą skolos sumą ir iš principo kreditorius gali savo pasirinkimu reikalauti vieno ar kelių skolininkų sumokėti tą skolą (sprendimo 84 ir 85 punktai). Pagal Bendrijos muitinės kodekso 96 straipsnio 1 dalies a punktą, 204 straipsnio 1 dalies a punktą ir 3 dalį tranzito procedūros vykdytojas turi sumokėti skolą muitinei, atsiradusią dėl prekių, kurioms įforminta išorinio Bendrijos tranzito procedūra, net jeigu vežėjas nesilaikė pareigų pagal to kodekso 96 straipsnio 2 dalį. Remdamasis tuo, ESTT darė išvadą, kad, įtvirtinant šią objektyvią tranzito procedūros vykdytojo atsakomybę, Bendrijos muitinės kodekse nustatomas pagrindinis teisinis mechanizmas, be kita ko, palengvinantis tinkamą tranzito operacijų eigą, kad būtų apsaugoti Sąjungos ir jos valstybių narių finansiniai interesai.

Muitinės departamentas, apibendrinęs skundžiamame vietos mokesčių administratoriaus sprendime nustatytas aplinkybes dėl trečiųjų asmenų veiksmų vykdant tranzito procedūrą bei gabenant prekes, konstatavo, kad dokumentinių įrodymų, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnyje numatytais pagrindais kuriais remiantis būtų galima pripažinti skolininku prekės siuntėją – UAB "A1" kuris, Pareiškėjos teigimu, prisidėjo prie ginčo prekių paėmimo iš muitinės priežiūros, nėra surinkta.

Muitinės departamentas nurodė, kad sutinka, kad tiek Pareiškėjos skunde nurodomas prekių siuntėjas, tiek ir kiti, galimai prisidėję prie ginčo prekių paėmimo iš muitinės priežiūros, asmenys, gali būti pripažinti skolininkais, tačiau šiuo metu tokių duomenų nėra. Galimas kitų asmenų pripažinimas skolininkais, jei atitinkami įrodymai bus surinkti baudžiamajoje byloje, Pareiškėjos mokesčinei atsakomybei įtakos neturės ir jos nepanaikins, nes, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 84 straipsniu, jei vieną skolą muitinei privalo sumokėti keli asmenys, jie solidariai atsako už tokią skolą.

Muitinės departamentas patvirtino Vilniaus TM 2020-04-14 sprendimą Nr. 18KP-03-272.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas atmestinas. Muitinės departamento sprendimas tvirtintinas.

Ginčas byloje yra kilęs dėl Pareiškėjai, kaip solidariam skolininkui nustatytos mokestinės prievolės muitinei (Pareiškėjai ir UAB „Lodrita“ įregistruota mokestinė prievolė – 22256 Eur importo PVM ir 6677 Eur šio mokesčio bauda, 3821 Eur PVM delpinigių, 91453 Eur akcizo ir 27436 Eur akcizų bauda) pagrįstumo, Vilniaus TM ir Muitinės departamentui konstatavus, jog muitinio tranzito procedūra, vykdyta pagal tranzito deklaraciją T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1, yra neįvykdyta. Tokia išvada padaryta dėl to, kad ginčo prekės („vodka“, 1 L., 40 proc., 12480 buteliai (25 padėklai, bruto svoris 21216 kg)) (toliau – ginčo prekės), kurioms buvo įforminta Sąjungos tranzito procedūra, atlikus transporto priemonės v/n (duomenys neskelbtini)BV363, tikrinimą, nerastos.

Pareiškėjos atstovas ginčija skolos muitinei atsiradimą ir pažymi, kad ginčo krovinyje buvo sulaikytas Latvijos Respublikoje, ginčo prekės, kurias sulaikė Latvijos Respublikos muitininkai ir kurios yra išvardintos 2019-12-23 Kratos protokole, yra tos pačios prekės, kurios buvo deklaruotos 2019-12-19 tranzitinėje deklaracijoje T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1. Pareiškėjos atstovas Komisijos posėdžio metu akcentavo, kad, jo žiniomis, sulaikytame krovinyje trūksta 5 palečių, bet įvertinus šią aplinkybę, mokestinė prievolė Pareiškėjai būtų kur kas mažesnė. Pareiškėjos atstovas akcentavo būtinybę susisiekti su Latvijos Respublikos muitinės institucijomis tam, kad galutinai išsiaiškinti prekių, deklaruotų pagal tranzitinę procedūrą T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1 ir sulaikytų Latvijos Respublikos teritorijoje, tapatumą.

Komisija, atsižvelgdama į Pareiškėjos atstovo skunde ir posėdyje išdėstytus nesutikimo argumentus, Muitinės departamento Sprendimo pagrįstumą vertins dvejais aspektais. Pirma, ar pagrįstai konstatuota, kad Muitinio tranzito procedūra nebuvo užbaigta ir tuo pagrindu įregistruota skola muitinei ir, antra, ar prekės, kurias sulaikė Latvijos Respublikos muitininkai ir kurios yra išvardintos 2019-12-23 Kratos protokole, yra tos pačios prekės, kurios buvo deklaruotos 2019-12-19 tranzitinėje deklaracijoje T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1.

Dėl skolos muitinei įregistravimo pagrįstumo

Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatyta, kad Sąjungos tranzito procedūros vykdytojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikinimo priemonių bei už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi.

Pagal Sąjungos muitinės kodekso 134 straipsnio 1 dalį, į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos prekės nuo jų įvežimo yra muitinės prižiūrimos ir gali būti jos tikrinamos. Ne Sąjungos prekės muitinės prižiūrimos tol, kol pasikeičia jų muitinis statusas arba kol jos išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos arba sunaikinamos.

Remiantis Sąjungos muitinės kodekso 215 straipsnio 2 dalimi, muitinė pripažįsta tranzito procedūrą įvykdyta, kai, palyginusi išvykimo muitinės įstaigos turimus duomenis su paskirties muitinės įstaigos turimais duomenimis, gali nustatyti, kad procedūra užbaigta teisingai.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad pagal lydintį dokumentą T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1 2019-12-19 Vilniaus TM krovinių poste „Žirmūnai“ ginčo prekėms buvo įforminta Sąjungos tranzito procedūra, tranzito procedūros terminas – 2019-12-29, procedūros vykdytojas – Pareiškėja, paskirties muitinės įstaiga – Latvijos Respublikos muitinės „ŠKIROTAVAS MKP“ postas, krovinyje į paskirties įstaigą išleistas plombuotoje transporto priemonėje v/n (duomenys neskelbtini)BV363. Muitinės mobiliųjų grupių posto pareigūnams 2020-12-23 atlikus minėtos transporto priemonės tikrinimą, nustatyta, kad deklaruotų ginčo prekių transporto priemonėje nėra, todėl buvo padaryta išvada, kad muitinio tranzito procedūra, vykdyta pagal lydintį dokumentą T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1, tinkamai nepabaigta taip, kaip numatyta Sąjungos muitinės kodekso 215 straipsnio 2 dalyje, procedūros vykdytojo (Pareiškėjos) pareigos, numatytos Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 1 dalyje, neįvykdytomis.

Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 1 dalies a punkte yra nustatyta, jog importo skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis importo muitu, atsiranda, jei nevykdoma bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos

muitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su tokių prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje. Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 2 dalies 1 punktu, skola muitinei atsiranda, kai nevykdoma arba nustojama vykdyti pareiga, kurios nevykdymas nulemia skolos muitinei atsiradimą.

Pagal Sąjungos muitinės kodekso 87 straipsnio 2 dalį, jeigu nebuvo pripažinta, kad prekėms įforminta muitinės procedūra buvo įvykdyta arba jeigu laikinasis saugojimas nebuvo tinkamai užbaigtas, o vietos, kurioje atsirado skola muitinei <...> neįmanoma nustatyti per konkretų terminą, skola muitinei atsiranda toje vietoje, kurioje prekėms buvo įforminta atitinkama procedūra arba kurioje jos buvo įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją taikant tą procedūrą, arba kurioje buvo laikinai saugomos.

Pagal Europos Teisingumo teismo praktiką prekių paėmimo iš muitinės priežiūros sąvoką reikia suprasti kaip apimančią bet kokią veiksmą ar neveikimą, kuris sutrukdo, nors tik trumpam, kompetentingai muitinės institucijai priėti prie prekės, esančios muitinės priežiūroje, ir atlikti tikrinimus, numatytus muitų teisės aktuose (ESTT 2005-04-26 sprendimo C-140/04 28 punktas, 2013-07-11 sprendimo byloje C-273/12, 29 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

Remiantis byloje nustatytais faktinėmis aplinkybėmis bei aukščiau paminėtomis Sąjungos muitinės kodekso nuostatomis, šioje byloje buvo konstatuota, jog paskirties muitinės įstaigai kroviny, deklaruotas tranzito procedūrai pagal T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1 nebuvo pateiktas, todėl nebuvo galimybės kroviniui, deklaruotam minėtoje tranzito deklaracijoje, taikyti priežiūros priemonių, taikytinų tranzitu gabenamoms ne Sąjungos prekėms. Todėl vertintina, kad ginčo prekės buvo paimitos iš muitinės priežiūros, skola muitinei atsirado Vilniaus TM veiklos zonoje 2019-12-24, kuomet tranzito procedūra pagal T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1 Nacionalinės tranzito kontrolės sistemoje buvo užbaigta tikrinimo rezultatu (B1, Laukiama sprendimo, kroviny, deklaruotas T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1, nerastas).

Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 1 dalies a punkto pagrindu konstatuotina, kad prekes paėmus iš muitinės priežiūros, atsirado skola muitinei, todėl Pareiškėja, kaip procedūros vykdytojas, kuris pagal SMK 79 straipsnio 3 dalies a punktą turėjo vykdyti pareigas, susijusias su prekėms įformintos muitinės procedūros taikymu, pagrįstai pripažinta skolininku muitinei. Be to, Vilniaus TM, įvertinusi vežėjo (UAB „Lodrita“) atsakomybę, pagrįstai nurodė, kad nepateikus krovinio, deklaruoto pagal lydinį dokumentą T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 3 dalies b punktu, UAB „Lodrita“ taip pat laikoma skolininku. Atsižvelgiant į išdėstytą, tranzito procedūros vykdytojas (Pareiškėja) ir prekių vežėja (UAB „Lodrita“) vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 3 dalies a ir b punktais bei 84 straipsniu, pagrįstai įvertinti solidariais skolininkais muitinei.

Taigi, byloje nustatius, kad nustojus taikyti ginčo prekių išorinio tranzito procedūrą (ar veiksmą), prekės buvo paimitos iš muitinės priežiūros ir pateko į laisvą apyvartą Sąjungos muitų teritorijoje, Lietuvos Respublikos Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVMĮ) 12³ straipsnio 1 dalies pagrindu pagrįstai buvo konstatuota, kad ginčo prekės laikomos importuotomis šalies teritorijoje. Prekėms, kurioms įforminta išorinio tranzito procedūra, dėl paėmimo iš muitinės priežiūros, nustojo galioti pagrindinis veiksmas (prekių gabenimas tranzitu), numatytas Sąjungos muitinės kodekso 226 straipsnio 1 dalyje, leidžiantis šias prekes neapmokestinti importo muitais bei kitais privalomais mokėjimais ir netaikyti joms prekybos politikos priemonių. Todėl laikytina, kad Vilniaus TM, remdamasi byloje nustatyta skolos muitinei atsiradimo data (2019-12-24) ir vadovaudamasi PVMĮ ir Lietuvos Respublikos Akcizų įstatymo nuostatomis, pagrįstai papildomai apskaičiavo importo PVM, akcizų mokesčių bei su jais susijusias sumas.

Dėl įrodymų, susijusių su prekių, sulaikytų Latvijos Respublikos kriminalinės muitinės pareigūnų ir deklaruotų 2019-12-19 tranzito deklaracijoje T1 Nr. 19LTVR400016F9A0E1, tapatumo vertinimo

Pareiškėjas, remdamasis Įgyvendinimo reglamento nuostatomis, skunde pamini Sąjungos tranzitinės procedūros užbaigimo alternatyvius įrodymus. Vadovaujantis Įgyvendinimo

reglamento 312 straipsnio 1 dalimi, Sąjungos tranzitinė procedūra laikoma tinkamai užbaigta, jeigu procedūros vykdytojas būdu, kuris yra priimtinas išvykimo valstybės narės muitinei, pateikia vieną iš šių dokumentų, kuriuose identifikuojamos prekės: a) dokumentas, kurį patvirtino paskirties valstybės narės muitinė, kuriame identifiikuotos prekės ir kuris patvirtina, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotam siuntėjui, kaip nurodyta Kodekso 233 straipsnio 4 dalies b punkte; b) dokumentas, kurį patvirtino paskirties valstybės narės muitinė, arba muitinės dokumentas, kuris įrodo, kad prekės fiziškai išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos; c) muitinės dokumentas, išduotas trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminama muitinės procedūra; d) išduotas trečiojoje šalyje dokumentas su antspaudu arba dokumentas, kurį kitu būdu patvirtino šios šalies muitinė, kuris patvirtina, kad prekės laikomos įtrauktomis į laisvąją apyvartą šioje šalyje.

Pagal šio straipsnio 2 dalį, vietoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų kaip įrodymas gali būti pateiktos jų kopijos, kurių tikrumą patvirtino ta pati įstaiga, kuri patvirtino originalius dokumentus, atitinkamos trečiosios šalies institucija arba valstybės narės institucija. Pažymėtina, kad anksčiau nurodytų originalių dokumentų ar tinkamai patvirtintų kopijų, leidžiančių teigti apie ginčo prekių pateikimą Europos Sąjungos ar trečiosios valstybės muitinei, Pareiškėja nepateikė.

Iš skundai pateiktos medžiagos matyti, kad Vilniaus TM, gavusi informaciją, kad sugedus transporto priemonei valst. Nr. (duomenys neskelbtini)BV353, krovinyje buvo perkrautas į kitą transporto priemonę valst. Nr. HR1122, kuri buvo sulaikyta Latvijos kriminalinės muitinės tarnybos, kreipėsi į Latvijos Respublikos Valstybinės pajamų tarnybos Muitų administraciją su pranešimu, kad Latvijos muitinės institucija yra atsakinga už maito bei kitų mokesčių išieškojimą ir prašymu įregistruoti skolą.

Latvijos Respublikos muitinė, atsakydama į minėtą užklausą (atsakymas gautas 2020-03-31), nurodė, kad nėra jokių įrodymų, kad prekės, sulaikytos transporto priemonėje „Scania“, valst. Nr. HR1122, yra tos pačios prekės, deklaruotos MRN Nr. 19LTVR400016F9A0E1 deklaracijoje (prekių aprašymas yra toks pat, tačiau prekių kiekis skiriasi).

Pagal MAI 67 straipsnyje įtvirtintas taisykles, įrodinėjimo pareiga yra paskirstyta tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo. Mokesčių administratorius privalo tam tikrais duomenimis pagrįsti mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Mokesčių mokėtojas, nesutikdamas su mokesčių administratoriaus apskaičiuoto mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pateikti duomenis, kurie pagrįstų, kodėl mokesčiai ir su juo susijusios sumos yra apskaičiuotos neteisingai. Nustačius, kad mokesčių administratorius pateikė pakankamai duomenų, įrodančių mokesčio ir su juo susijusių sumų apskaičiavimo pagrįstumą bei teisingumą, mokesčių mokėtojui, kuris nesutinka su mokesčių administratoriaus apskaičiavimu, tenka pareiga įrodyti, jog mokesčių administratorius neteisingai apskaičiavo mokesčio ir su juo susijusias sumas. Jeigu mokesčių mokėtojas neįvykdo šios pareigos, tai nustačius, jog mokesčių administratorius pagrindė mokesčių mokėtojui apskaičiuotą mokesčių ir su juo susijusias sumas, mokesčių mokėtojui atsiranda mokesstinė prievolė. Mokesčių mokėtojas, siekdamas paneigti mokesčių administratoriaus mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumą ir pagrįstumą, privalo ne tik nurodyti savo abejones dėl mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumo ir pagrįstumo, bet ir pateikti tokias abejones pagrindžiančius įrodymus (pvz., žr. LVAT 2018 m. spalio 18 d. nutartį adm. byloje Nr. eA-1118-662/2018).

Komisija konstatuoja, kad Vilniaus TM ir Muitinės departamento išvada, kad nėra galimybės patvirtinti ginčo prekių tapatumą su sulaikytomis prekėmis ir jokių įrodymų, leidžiančių teigti apie ginčo prekių pateikimą Europos Sąjungos ar trečiosios valstybės muitinei, nebuvo gauta, pagrįsta Latvijos Respublikos muitinės tarnybos gauta informacija. Pareiškėja savo teiginiams pagrįsti nepateikė jokių objektyvių įrodymų, todėl Komisija neturi pagrindo pripažinti pagrįstu Pareiškėjos teiginį dėl Latvijos Respublikos muitinės pareigūnų sulaikytų ir 2019-12-19 tranzito deklaracijoje T1Nr. 19LTVR400016F9A0E1 deklaruotų prekių tapatumo.

Komisija, remdamasi išdėstytais teisės aktų nuostatomis ir aplinkybėmis, pritaria Muitinės departamento išvadai, kad ginčo prekių buvimo vieta nėra žinoma, Sąjungos tranzitinė procedūra negali būti laikoma tinkamai užbaigta, skola muitinei atsirado toje vietoje, kurioje prekėms buvo įforminta tranzito procedūra, t. y. Lietuvos Respublikoje ir nėra pagrindo taikyti Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktą, numatantį skolos muitinei išnykimą tuo atveju, kai importo arba eksporto muitu apmokestinamos prekės konfiskuojamos arba kai jos sulaikomos ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos. Atsižvelgiant į išdėstytą konstatuotina, kad Muitinės departamento Sprendimas laikytinas teisėtu ir pagrįstu, keisti jo nėra pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-07-15 sprendimą Nr. 1A-120.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti komisijos pirmininką

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narys

Evaldas Raistenskis

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė